

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning Uddevalla Sjukhus

Giltig från: 2025-09-24

Innehållsansvar: Carina Granström, (cagr2), Sektionsledare

Giltig till: 2027-09-24

Godkänd av: Ann Örtoft, (annor12), Överläkare

Dränage/inläggning av kateter i lever, lungor, buk med ultraljud

Metodbok Ultraljud

Gemensam rutin för att utföra undersökning på ett säkert och enhetligt sätt.

Förändringar sedan föregående version

Förtydligat storlek på hjärtnål.

Förtydligat materialplacering.

Utförs

NÄL och Uddevalla

Patientförberedelser

- Patienten ska vara fastande 6 timmar före undersökningen vid punktion av parenkymatösa organ. Patienten behöver ej vara fastande vid ascites- och pleuradränage.
- Vid pleuradränage/punktion: lungröntgen ska vara utförd.
- Provtagning enligt rutin: [Koagulationsstatus vid perkutana interventioner, handläggning](#).

Undantag: [Provtagningsrutiner för palliativa patienter](#)

Kontrollera provsvar i Melior och skriv in värdena,

provtagningsdatum och din signatur i Remissanteckningar i RIS.

Läkemedel

	NÄL	Uddevalla
Xylocain 10 mg/ml	Skåp 1	Skåp 2
Lidocain 10 mg/ml	Skåp 1	Skåp 2
NaCl 9 mg/ml, 20 ml (till att blöta dränaget)	Skåp 1	Skåp 2

Material

	NÄL	Uddevalla
Drän (rådgör med läkare)	Skåp 2	Skåp 1
Häfta Cytifix/Mefix/Flexitrack	Skåp 2	Låda 6
LL-kona alternativt Mellanstycke till dränage (med 3-vägskran)	Skåp 2	Skåp 1
Plastförkläden	Vägg	-
Punktionsset Sahlgrenska	Skåp 2	Skåp 1
Hjärtnål 0,9 x 150 mm	Skåp 1	Skåp 2
Sterila handskar 2 fp (läk, usk/ssk)	Skåp 2	Skåp 1
Trans Cover Kit (slangskydd, steril gel till transducer)	Skåp 2	Skåp 1
Steril huva (tangentbord/ultraljudsapparaten)	MIV utanför lab 3	Skåp 1
Uribag med lång slang	Skåp 2	Skåp 1

Tillvägagångssätt

1. Patienten i ryggläge
Pleurapunktion kan även utföras i sittande – rådgör med läkaren.
2. Läkaren kör ett ultraljud för lokalisation och markerar insticksstället.
3. Usk/ssk steriltvättar patienten över aktuellt område. ½ hålduk upptill, ½ hålduk nedtill, grön duk över patientens ben.
4. Gel appliceras på transducern samt steril slangskydd/gummiband.
5. ”Dippa” steril gel på patientens hålduk.
6. Steril plast över ultraljudsmaskinens tangentbord.
7. Läkaren bedövar, snittar med skalpellen, sticker och för in dränaget och kontrollerar med utraljud emellanåt.
8. Nålen dras ut och läkaren aspirerar.
9. Koppla uribagen till mellanstycket med trevägskran som sedan kopplas till dränaget.

Dokumentation i PACS

- Läkaren fyller i Farmaka i undersökningskortet
- Fyll i ansvarig läkare, röntgensjuksköterska/undersköterska
- Start-stopptid
- Undersköterskan signerar och skriver ut ett omvårdnadsdokument som följer patienten till avdelningen.

Hantering av prover

Om remittenten beställt odling.

Provrör

Märk upp provrör med etikett och skriv datum, avd t ex Kir mott, patientens namn och personnummer (10 siffror), undersökning: xxx.

Stäm av patientdata på etikett och remiss med patienten!

Vid prov från olika lokalisationer: numrering.

Vid pariga organ: höger eller vänster.

Remiss

Använd Remiss Odling (gul)

Fyll i namn, personnummer, provtagningsdatum, avdelning.

Röntgenläkaren fyller i klinisk data, typ av odling.

Vid prov från olika lokalisationer: numrering.

Vid pariga organ: höger eller vänster.

Provtagningsanvisning:

[Provtagningsanvisning för allmän odling och cytologi](#)

Prov/remiss lämnas

NÄL	Uddevalla
Dagtid (7:30-15:30) av ultraljudspersonal	Provet/remissen lämnas av ultraljudspersonal på Kem lab, plan 1
Jourtid prov/remiss följer med patienten till avdelningen	Inneliggande patient: Provet/remiss följer med patienten till avdelningen.

Eftervård

Se omvårdnadsdokument.

Vid pleuratappning:

Notera på omvårdnadsdokumentet att dränaget är stängt.

Kontrollröntgen av lungor vid symptom – remittenten skickar remiss.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning
Uddevalla Sjukhus

Innehållsansvar: Carina Granström, (cargr2), Sektionsledare

Godkänd av: Ann Örtoft, (annor12), Överläkare

Dokument-ID: NU10095-1819752655-142

Version: 9.0

Giltig från: 2025-09-24

Giltig till: 2027-09-24